

تحلیل دستاوردهای
سیاسی فرهنگی اجتماعی انقلاب اسلامی
در آستانه دهه پنجم

سید احمد حسینی

سرمقاله	: حسینی، سیداحمد، ۱۳۵۲-
عنوان و نام پدیدآور	: تحلیل دستاوردهای سیاسی فرهنگی اجتماعی انقلاب اسلامی در آستانه دهه پنجم/سیداحمد حسینی
مشخصات نشر	: قم: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۴۰۰
مشخصات ظاهری	: ۲۸۸ص
شابک	: 978-622-315-024-1
وضعیت فهرست نویسی	: فیا
پادداشت	: کتابخانه
موضوع	: ایران -- تاریخ -- انقلاب اسلامی، ۱۳۵۷ -- تأثیر Influence -- Islamic Revolution, 1979 -- History -- Iran ایران -- اوضاع اجتماعی -- قرن ۱۴ Iran -- Social conditions -- 20th century جامعه المصطفی (ص) العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص) Almustafa International University/Almustafa International Translation and Publication center
شناسه افزوده	: DSR ۱۵۲۴
شناسه افزوده	: ۹۵۵/۰۸۲
رده بندی کنگره	: AV/AVTY
رده بندی دهوی	: شماره کتابشناسی ملی

مرجع تولید: مجتمع آموزش عالی حکمت و مطالعات ادیان

این کتاب با کاشد حمایتی منتشر شده است

BP1333

این کتاب با دستور ریاست محترم المصطفی ﷺ و مدیر انتشارات در اسفند ماه ۱۴۰۰ به چاپ رسید - (فرایند **)

تحلیل دستاوردهای سیاسی فرهنگی اجتماعی انقلاب اسلامی در آستانه دهه پنجم

مؤلف: سیداحمد حسینی

چاپ اول: ۱۴۰۰ / ۱۳۴۳ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی ﷺ

قیمت: ۶۴۰,۰۰۰ ریال

چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی ﷺ / شمارگان: ۵۰۰

برای سفارش

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴

تلفکس: +۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵ (داخلی ۱۰۵)

تلفن: +۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجثیه)، نبش کوچه

◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه‌راه سالاربه

pub_almustafa @

pub-almustafa.ir

miup@pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثریاری رساندند.

● مدیر انتشارات: مصطفی توبخت ● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری ● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی ● ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عیدیه، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگیرد قانونی خواهد داشت.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پابندی به دین و سنت در مدیریت همه‌جانبه کشورها بسیار چالش‌برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به‌روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به‌ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی ره و مقام معظم رهبری ره می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش‌پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در برداشتن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالتنگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به‌روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفی ص العالمیة» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی ص

فهرست

مقدمه	۱۵
تبیین موضوع	۱۶
پیشینه تحقیق	۱۸
هدف تحقیق	۲۰
روش تحقیق	۲۰
فرضیه تحقیق	۲۰
سؤال‌های تحقیق	۲۱
ساختار کلی تحقیق	۲۱
فصل اول: کلیات: مفاهیم و چارچوب نظری بحث	۲۵
مفهوم‌شناسی	۲۵
۱. انقلاب در لغت	۲۶
۲. انقلاب در اصطلاح	۲۷
۳. تعریف انقلاب اسلامی	۲۹
۱، ۳. تعریف امام خمینی از انقلاب اسلامی	۳۱
۲، ۳. تعریف آیت‌الله طالقانی از انقلاب اسلامی	۳۱
۳، ۳. تعریف مطهری از انقلاب اسلامی	۳۱
۴، ۳. تعریف مقام معظم رهبری از انقلاب اسلامی	۳۲
۵، ۳. تعریف جلال‌الدین فارسی از انقلاب اسلامی	۳۳

۳۴	۶,۳. تعریف عمید زنجانی از انقلاب اسلامی
۳۵	۴. کودتا
۳۵	۵. تفاوت کودتا و انقلاب
۳۶	۶. جنبش
۳۶	۷. تفاوت انقلاب و جنبش
۳۷	۸. شورش
۳۷	۹. تفاوت انقلاب و شورش
۳۷	۱۰. اصلاحات یا رفرم
۳۷	۱۱. نهضت
۳۸	۱۲. نهضت اسلامی
۳۸	نتیجه‌گیری
۳۹	چارچوب نظری بحث دستاوردهای انقلاب اسلامی
۴۰	۱. دستاوردهای نظامی و دفاعی
۴۲	۲. دستاوردهای اقتصادی
۴۲	۳. دستاوردهای سیاسی
۴۳	۴. دستاوردهای فرهنگی
۴۷	فصل دوم: دستاوردهای انقلاب اسلامی در آستانه پیروزی
۴۷	۱. تشکیل شورای انقلابی در برابر مجلس سلطنتی
۵۰	۲. استقبال کم نظیر از حضرت امام
۵۰	۳. مرجعیت و عهده‌دار شدن زعامت سیاسی
۵۱	۴. تشکیل دولت انقلابی در برابر دولت سلطنتی
۵۳	۵. بیعت جهادی و تجلی آگاهی نیروی هوایی با ولی فقیه
۵۳	۱,۵. بیعت متابعت
۵۴	۲,۵. بیعت به خلافت
۵۴	۳,۵. بیعت برای جهاد
۵۸	نتیجه‌گیری

- فصل سوم: تحقق آرمان‌ها و اهداف انقلاب اسلامی ۵۹
۱. اهداف بلند مدت ۶۰
- ۱٫۱. انقلاب اسلامی زمینه رشد اعتقاد به مهدویت ۶۲
- ۲٫۱. انقلاب اسلامی و هم‌خوانی قیام‌جهانی حضرت مهدی ۶۲
- ۳٫۱. انقلاب اسلامی و زمینه‌سازی برای ظهور ۶۳
- ۴٫۱. استقرار عدالت در جهان ۶۷
- ۵٫۱. تغییر سیاست نظام استکبار جهانی ۶۹
- ۶٫۱. ایجاد نظم نوین عادلانه جهانی ۷۱
- ۷٫۱. نشر تشیع ۷۲
۲. اهداف میان‌مدت ۷۳
- ۱٫۲. وحدت امت اسلامی ۷۴
- ۲٫۲. ضرورت و اهمیت وحدت ۷۵
- ۳٫۲. اتحاد جماهیر اسلامی ۷۶
۳. اهداف کوتاه مدت ۷۷
- ۱٫۳. آرمان‌های فرهنگی و اجتماعی ۷۸
- ۲٫۳. آرمان‌های سیاسی ۷۹
- ۳٫۳. آرمان‌های اقتصادی ۷۹
- ۴٫۳. حمایت از جنبش‌های اسلامی ۸۰
- ۵٫۳. دفع جریان‌های تکفیری ۸۱
- نتیجه‌گیری ۸۳
- فصل چهارم: دستاوردهای سیاسی اجتماعی انقلاب اسلامی ۸۷
- گفتاراول: دستاوردهای سیاسی اجتماعی انقلاب اسلامی در سطح ایران ۸۷
۱. تغییر رژیم شاهنشاهی به جمهوری اسلامی ۸۸
۲. تولد اسلام سیاسی ۹۰
۳. اسلام سیاسی در مقابل اسلام سوکولار و اسلام متحجر ۹۲
۴. تغییر فرهنگ نظام سلطنتی با الگوی جدید رهبری ۹۳

۹۵. اسلامی بودن نظام
۹۶. ولایت مطلقه فقیه به جای سلطنت
۹۷. ۲،۵. اسلامی بودن قوانین و مقررات
۹۸. ۳،۵. تشریع یا حق قانونگذاری
۹۹. ۴،۵. تفویض اختیار تشریع
۱۰۱. ۶. مردمی بودن نظام
۱۰۱. ۱،۶. همه‌پرسی نظام جمهوری اسلامی
۱۰۲. ۲،۶. نقش مردم در انتخاب مسئولان
۱۰۳. نتیجه‌گیری
۱۰۴. گفتار دوم: دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی در سطح جهان اسلام
۱۰۵. ۱. تأثیر انقلاب اسلامی بر کشورهای عربی
۱۱۴. ۲. شبه قاره هند
۱۱۹. ۵. کاستی‌های انقلاب اسلامی
۱۲۶. ۳. آسیای مرکزی، قفقاز و ترکیه
۱۳۱. ۴. جنوب شرق آسیا
۱۳۷. نتیجه‌گیری
۱۳۸. گفتار سوم: دستاوردهای سیاسی انقلاب اسلامی در سطح نظام بین‌الملل
۱۳۹. ۱. انقلاب اسلامی و دگرگونی نظام بین‌الملل
۱۳۹. ۲. تعادل قوا برای صلح جهانی
۱۴۰. ۳. تحقیر آمریکا
۱۴۲. ۴. تغییر گفتمان منازعات جهانی
۱۴۳. ۵. تغییر معیارهای قدرت در نظام بین‌الملل
۱۴۳. ۶. نفی نظام غرب محور
۱۴۴. ۷. طرح سه عنصر معنویت، اخلاق و عدالت در نظام بین‌المللی
۱۴۵. ۸. استراتژی تهاجمی
۱۴۷. نتیجه‌گیری

فصل پنجم: دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی انقلاب اسلامی در سطوح ایران و جهان

اسلام ۱۴۹

گفتار اول: دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی انقلاب اسلامی در سطح حوزه‌های

علمیه ۱۴۹

۱. روش اجتماعی ۱۵۰

۱.۱. تحول فکری و شکلی در حوزه‌های علمیه ۱۵۰

الف) حوزه بغداد ۱۵۱

ب) انتقال حوزه شیعه به نجف ۱۵۲

ج) پیشتازی حوزه نجف ۱۵۲

د) تأثیر امام خمینی بر حوزه نجف ۱۵۳

ه) تأثیر انقلاب اسلامی بر علمای نجف ۱۵۴

و) حوزه علمیه نجف پس از امام ۱۵۶

ز) توسعه حوزه‌های علمیه در ایران ۱۵۸

ح) حوزه علمیه قم پیش از انقلاب ۱۵۹

ط) حوزه علمیه قم پس از انقلاب اسلامی ۱۶۰

ی) برتری نسبی حوزه علمیه قم بر سایر مراکز تشیع ۱۶۱

ک) تحول گفتمان حوزه علمیه قم پس از انقلاب ۱۶۱

ل) توانمندی حوزه‌های علمیه پس از انقلاب ۱۶۲

۲. روش آموزشی ۱۶۳

۱.۲. سازماندهی جدید ۱۶۴

۲.۲. تغییر فضای بحث‌ها ۱۶۵

۳.۲. بهره‌مندی حوزه از ظرفیت‌های مجازی ۱۶۷

۳. بایستگی و بایسته‌های حوزه ۱۶۸

نتیجه‌گیری ۱۶۹

گفتار دوم: دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی انقلاب اسلامی در سطح دانشگاه‌ها ۱۷۰

۱. افزایش نرخ باسوادی ۱۷۱

- ۱۷۱ ۲. توسعه تعداد دانشگاه‌ها و مدارس
- ۱۷۲ ۳. رشد کمی دانشجویان
- ۱۷۲ ۴. اسلامی سازی علوم انسانی
- ۱۷۶ ۵. تحول و توسعه علوم انسانی
- ۱۷۸ نتیجه گیری
- ۱۷۸ گفتار سوم: دستاوردهای فرهنگی و اجتماعی انقلاب اسلامی در سطح جامعه
- ۱۷۹ ۱. احساس هویت
- ۱۸۰ ۲. خودباوری فرهنگی
- ۱۸۲ ۳. ارتقای بصیرت عمومی
- ۱۸۳ ۴. بصیرت افزایی معنوی
- ۱۸۴ ۵. تحول معنوی
- ۱۸۵ ۶. جهت گیری قدرت معنوی
- ۱۸۵ ۷. احیای ارزش های دینی
- ۱۸۶ ۸. احیای شعائر دینی و مذهبی
- ۱۸۸ ۹. برگزار نماز جمعه و جماعت
- ۱۸۸ ۱۰. گسترش مراسم دعا
- ۱۸۹ ۱۱. گسترش شعائر حسینی و فاطمی
- ۱۹۱ ۱۲. پایان ظلم بی حساب به زنان
- ۱۹۲ ۱۳. احیای منزلت معنوی زنان
- ۱۹۳ ۱۴. حمایت همه جانبه از زنان
- ۱۹۳ ۱۵. حضور فعال بانوان در اجتماع
- ۱۹۴ ۱۶. تربیت جدیدی از نسل جوان
- ۱۹۴ ۱۷. برخورد با هنجارها
- ۱۹۵ ۱۸. سالم سازی رسانه های گروهی
- ۱۹۶ ۱۹. وحدت حوزه و دانشگاه
- ۱۹۸ ۲۰. اعلام هفته وحدت